

Onnen resepti

LAPUAN
STRATEGIA
2023–

LAPUA

VISIO:

hyvinvoiva,
eiinvoimainen
ja kasvava Lapua

TAVOITTEET:

- hyvinvoinnin lisääminen
- kasvun varmistaminen
- talouden tasapainon ylläpitäminen

TAPAMME TOIMIA:

- osallistamme
- toimimme oikea-aikaisesti ja avoimesti
- kehitämme, uudistamme ja ylläpidämme
- innovoimme kokeilevasti
- verkostoidumme ja teemme yhteistyötä tavoitteellisesti

TOIMINTAMME PERUSTANA:

- kannustava ja innostava ilmapiiri
- arvostava ja asiakaslähtöinen asenne
- vaikuttavat, tehokkaat ja laadukkaat palvelut

TULEVAISUUDEN SKENAARIOT:

- digitaalisuus ulottuu kaikkialle
- yhteisöllisyys kaupungin veto- ja pitovoiman kärkenä
- kestävä kehitys innovaatioiden ajurina

LAPUAN LUPAUKSET:

- voimaa kulttuurista ja liikunnasta
- tekevälle töitä, työlle tekijöitä
- turvallinen tulevaisuus
- kaikille sopivaa asumista
- terveet ja hyvinvoivat kasvu- ja oppimisympäristöt
- tänään hyviä ja huomenna vielä parempia
- innostavaa yhteistyötä onnistuen
- kaikkia ja kaikkea kunnioittaen

#hyviävuotisiaLapuaa
#vaivautenaikäihittäminen

Lapuan kaupungin

HYVINVOINTIRAPORTTI 2023

JOHDANTO

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021), nk. sote-uudistus vuoden 2023 alussa muutti kunnassa tehtävää hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä (= **HYTE-työ**) aiempaa velvoittavammaksi. Kannustimeksi tähän työhön asetettiin valtionosuuden lisäosa HYTE-kerroin, joka määrittää kuntien saaman valtionosuuden summaa siten, että kunnan aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi nostaa HYTE-kerrointa, joka puolestaan lisää valtionosuuden määrää. Uudessa hallitusohjelmassa "Vahva ja välittävä Suomi" (20.6.2023) kunnan HYTE-työn merkitys ja HYTE-kertoimen osuus valtionrahoituksessa korostuu entisestään.

Kaupungin HYTE-työn toimenpiteitä:

- Kaupungin tehtävänä on valmistella valtuustokausittain laaja hyvinvointikertomus sekä vuosittainen raportti, joilla seurataan ja ohjataan asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä.
- Kaupungin tulee kartoittaa tarjolla olevat hyvinvointia ja terveyttä edistävät palvelut ja koordinoita niiden tuotantoa eri toimialojen ja yhteistyötahojen, mm. muut kunnat, seurakunta, paikalliset yritykset ja järjestöt, kanssa.
- Kaupungin tehtävänä on tukea kansallisten ja alueellisten terveyden edistämisen ja hyvinvointiohjelmien toimeenpanoa ja toteutusta omassa kunnassa.

Kaupungin HYTE-työn tavoitteita:

- Kaventaa asukkaiden hyvinvointi- ja terveyseroja.
- Lisätä asukkaiden koettua hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä.
- Ehkäistä sairauksia, tapaturmia ja syrjäytymistä.
- Vahvistaa mielenterveyttä ja osallisuutta. Osallisuudella tarkoitetaan mukanaoloa, vaikuttamista ja huolenpitoa, yhteisössä osallisena olemista. Lisäksi osallisuus tarkoittaa sitä, että ihminen pääsee osalliseksi yhteisesti rakennettuun hyvinvointiin.
- Vaikuttaa kuntatalouteen ennaltaehkäisemällä hyvinvoinnin ja terveyden ongelmia.

Lapuan kaupungin strategia "**Onnen resepti**" valmistui vuonna 2018, jolloin strategiaan kirjattiin tavoitteiksi **hyvinvointi, väestönkasvu, työpaikkaomavaraisuus ja talouden tasapaino**.

Näiden tavoitteiden pohjalta laadittiin **Lapuan kaupungin laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2021-2025**. Hyvinvointisuunnitelmaan kirjattiin painopisteitä, jotka ovat yhtenevät Etelä-Pohjanmaan alueellisen hyvinvointisuunnitelman kanssa. Nämä painopisteet ovat yhteisiä jokaiselle ikäryhmälle. **Painopisteiden seuranta ja arviointi tapahtuu vuosittaisessa hyvinvointiraportissa.**

Laajan hyvinvointisuunnitelman 2021-2025 painopisteet

- **Työ- ja toimintakyky**
- **Hyvinvoiva arki**
- **Elämänlaatu ja mielen hyvinvointi**
- **Palveluiden saatavuus ja yhdenvertaisuus**
- **Sähköiset palvelut**
- **Osallisuus**

Hyvinvointisuunnitelman painopisteiden ja niiden alaisuuteen laadittujen tavoitteiden vuosittainen arviointi on jokaisen toimialan lakisääteinen tehtävä.

Hyvinvointiraportissa hyvinvointisuunnitelman painopisteitä ja tavoitteiden toteutumista arvioidaan talousarvioon asetettujen tavoitteiden kautta. Näin kaupunki varmistaa talouspolitiikan tukevan asukkaiden hyvinvointia. **Toimialoilta kerättävä arviointi myös tuo näkyväksi kaiken sen työn, mitä kaupungissa asukkaiden hyvinvoinnin eteen tehdään.**

Hyvinvointi korostuu myös Lapuan kaupungin “Onnen resepti”-strategiassa, joka päivitettiin vuonna 2023.
Päivitettyyn kaupunkistrategiaan kirjattuja tavoitteita ovat **hyvinvoinnin lisääminen, kasvun varmistaminen ja talouden tasapainon ylläpitäminen.**

Hyvinvointiraportti on myös katsaus tulevaan. Vuoden 2024 hyvinvointisuunnitelmassa tarkastellaan hyvinvointitavoitteita, joita toimialat ovat kirjanneet taloussuunnitelmiinsa päivitettyyn kaupunkistrategiaan nojaten. Hyvinvointi nähdään sekä tavoitteena että työkaluna, ja sen monet ulottuvuudet sekä luovat suuntaviivoja että haastavat tarkastelemaan kaupungissa tehtävää työtä aiempaa kriittisemmin. Kaupunki on asettanut selkeät tavoitteet ja toteuttaa niitä monipuolisilla toimenpiteillä. Työllä on jo nyt positiivisia vaikutuksia kuntalaisten hyvinvointiin.

Jatkossa kaupungin onkin tärkeää jatkaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön kehittämistä ja panostamista sen vaikuttavuuteen. Tärkeää on myös varmistaa, että työ on saavutettavissa kaikille kuntalaisille. Hyviä keinoja saavutettavuuden lisäämiseen on muun muassa sähköisten palvelujen lisääminen, etsivä ja hakeva työ sekä kaupungin asukkaiden osallistaminen päätöksenteossa.

Hyvinvointiraportti 2023: mikä se on?

- Katsaus lapualaisten hyvinvointiin tarkastelujaksolla kevät 2023-2024
 - Tulokset kansallisista indikaattoreista (tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet ym.), TEAviisarista sekä paikallisista indikaattoreista, kuten koulujen hyvinvointikysely
- Katsaus laajan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman 2021-2025 painopisteisiin
 - Toimialojen arvioinnit hyvinvointitavoitteista 2023
 - Toimialojen hyvinvointitavoitteisiin perustuva hyvinvointisuunnitelma 2024
- Kooste Lapuan kaupungin hyvinvointityöstä ja -suunnitelmista

Toimialojen vuoden 2023 hyvinvointitavoitteiden arvioinnin sekä hyvinvointisuunnitelman 2024 lisäksi hyvinvointiraportissa esitetään tärkeimmät indikaattoritulokset kansallisista indikaattoripankeista. Lisäksi raportissa esitellään tärkeimmät nostot Lapuan kaupungin koululaisille ja opiskelijoille suunnatusta hyvinvointikyselystä, johon vastasi keväällä 2024 yhteensä 1877 lapualaista lasta ja nuorta. Hyvinvointiraportin liitteenä esitetään Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma 2023-2025, joka päivitettiin hyvinvointiraportin laadinnan yhteydessä.

Hyvinvointiraportin täysi versio on luettavissa sähköisen hyvinvointikertomuksen alustalla.

SISÄLLYS

SISÄLLYS	4
ELINVOIMA JA TALOUS	5
HYTE-KERROIN JA TEAVIISARI	7
TYÖ- JA TOIMINTAKYKY	9
HYVINVOIVA ARKI	11
ELÄMÄNLAATU JA MIELEN HYVINVOINTI	13
PALVELUIDEN SAATAVUUS JA YHDENVERTAISUUS	15
SÄHKÖISET PALVELUT	17
OSALLISUUS	18
<i>Liite 1:</i>	
<i>EHKÄISEVÄN PÄIHDETYÖN SUUNNITELMA 2023-2025</i>	<i>20</i>

ELINVOIMA JA TALOUS

Lapuan kaupungin visiona on olla hyvinvoiva, elinvoimainen ja kasvava Lapua. Visioon liittyviä tavoitteita ovat hyvinvoinnin lisääminen, kasvun varmistaminen ja talouden tasapainon ylläpitäminen.

Kuntatalous ja väestön rakenne liittyvät olennaisesti kunnan elinvoimaan. **Väestönkehitys vuonna 2023 oli negatiivinen aiempien vuosien tapaan**; vertailussa vuosien 2022 ja 2023 välillä tosin nähdään, että saman vuoden sisälläkin tilastoissa esiintyy vaihteluja. **Maahanmuuttoa Lapualle esiintyy yhä vilkkaana**, vaikka tilastopiikki vuodelta 2022 onkin tasoittunut.

LAPUAN KAUPUNKI	10-12/ 2023	1-3/ 2023	1-3/ 2022
Väkiluku	14 018	14 046	14 223
Elävänä syntyneet	31	23	27
Kuolleet	71	44	37
Kuntien välinen nettomuutto	-22	-33	22
Maahanmuutto	40	5	12
Kokonaisnettomuutto	14	-30	30
Väestönmuutos	-25	-53	20

LAPUAN KAUPUNKI	2022
Alle 15-vuotiaita, %	17,1
15-64-vuotiaita, %	57,5
Yli 64-vuotiaita, %	25,4
Ulkomaan kansalaisia, %	2
Ulkomaalaistaustaisia	443

Talouden saralla Lapuan kaupunki teki vahvan tuloksen vuonna 2023. Tilikausi oli ylijäämäinen neljättä vuotta peräkkäin. Lähivuosien talousnäkymät ovat kuitenkin haasteelliset.

Vuoden 2023 tilikauden 4,4 milj. euron tulosta voidaan pitää ennätysmäisenä. Vaikka vuoden 2023 tilinpäätöksen tulos oli erinomainen, tulosta varjostaa kuitenkin se, että ns. poikkeuserät vaikuttivat tilikauden tulosta parantavasti. Poikkeuserien taustalla vaikuttivat mm. vuodelta 2022 vuodelle 2023 siirtyneet verohännät, sillä vuonna 2023 saatiin vielä verotilityksiä, jotka olivat kertyneet korkeimmilla tuloveroprosenteilla ja yhteisöveron jako-osuuksilla. Nämä verotulot jäävät kertaluonteisiksi. Lisäksi kunnille maksettiin ennakkollisen sote-siirtolaskelman mukaan liikaa valtionosuuksia, jotka on määrä periä takaisin valtiolle lähivuosina.

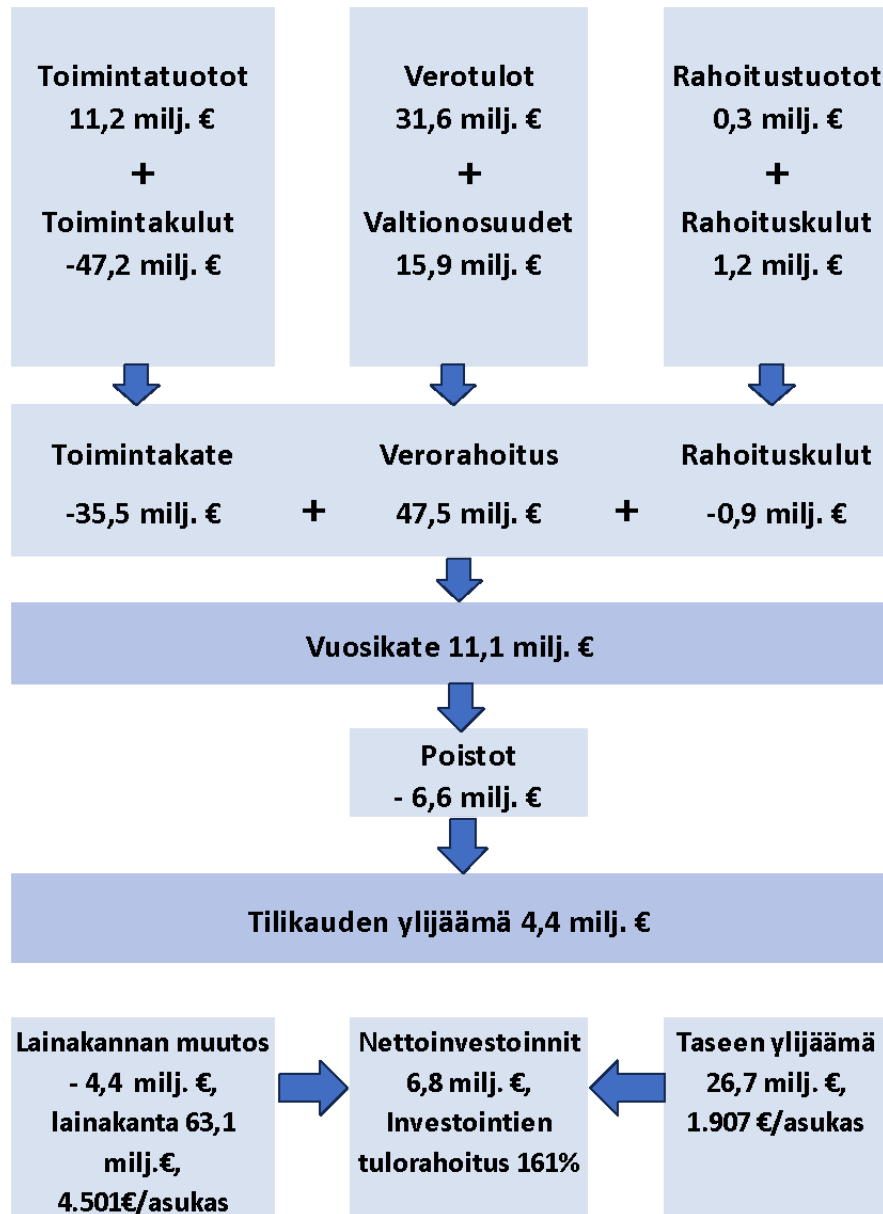
Kuntien talousluvut muuttuivat vuonna 2023 voimakkaasti, kun sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueelle. Tämän muutoksen vuoksi vuoden 2023 tilinpäätösluvut eivät ole vertailukelpoiset vuoden 2022 tilinpäätökseen. Tilinpäätöksen 2023 luvut ovat "uuden kunnan" talouslukuja sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä pelastustoimen talouslukujen poistuttua Lapuan kaupungin talouslukuista.

Lapuan kaupungin taseeseen on kertynyt ylijäämiä 26,7 milj. euroa. **Vuoden 2024 talousarviosta ennakoidaan tulevan selvästi alijäämäinen**. Taseessa oleva ylijäämä tuo kuitenkin hyvän puskurin vuoden 2024 ennakoidulle alijäämiselle talousarviovuodelle ja antaa aikaa sopeuttaa toimintoja käytettävissä oleviin varoihin.

Vuoden 2023 talouden ollessa vahva **kaupungin lainakantaa saatiin pienennettyä 4,4 milj. eurolla**. Vuoden 2023 lopun lainakanta oli 63,1 milj. euroa eli 4.501 euroa per asukas.

Seuraavassa taulukossa on esitetty vuoden 2023 tilinpäätöksen keskeisimmät talousluvut.

Keskeisimmät talousluvut 2023

HYTE-KERROIN JA TEAVIISARI

Kuntien HYTE-työtä kannustamaan on otettu käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli **HYTE-kerroin**. Kunnan aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi nostaa HYTE-kerrointa, joka puolestaan lisää valtionosuuden määrää.

Lapuan HYTE-kerroin vuonna 2023 oli 69 eli 19,6€ asukasta kohden. HYTE-kertoimen vuosittainen nousu kertoo aktiivisesta, sitoutuneesta ja tavoitteellisesta HYTE-työstä Lapuan kaupungissa.

Terveydenedistämistä mittaava TEAviisari-tiedonkeruu on osa HYTE-kerrointa. Vuonna 2023 TEAviisari-tiedonkeruussa päivitettiin kuntajohto, perusopetuksen ja kulttuurin tulokset. Raportin laadinnan aikaan helmikuussa 2024 ei perusopetuksen tuloksia oltu kuitenkaan vielä julkaistu palvelussa, eikä niitä siksi tarkastella raportissa. Tiedonkeruun tulokset pisteytetään pääosin asteikolla **0=ei toteudu, 100=toteutuu hyvin**.

LAPUAN KAUPUNKI	2023	2022
HYTE-kerroin	69	68
HYTE-kerroin, €/asukas	19,6	19,3
Tulosindikaattorien keskiarvo	53	52
Prosessi-indikaattorien keskiarvo	84	84
TEAviisari, keskiarvo	71	69
TEAviisari, kuntajohto	80	75 (2021)
TEAviisari, kulttuuri	74	64 (2021)

Seuraavissa taulukoissa tarkastellaan TEAviisari-tiedonkeruusta nousevia onnistumisia ja kehityskohteita kuntajohto- ja kulttuurin saralla.

KUNTAJOHTO	2023	2021
Sitoutuminen	90	82
Kehitettävää: - Kaiken ikäisten ravitsemusterveyden huomioiminen		
Johtaminen	67	100
Kehitettävää: - Kestävän kehityksen huomioiminen hyvinvointikertomuksissa - Päätösten ennakoarvioinnin toteuttamisesta ei ole kirjallista ohjetta		
Seuranta ja tarveanalyysi	100	80
Onnistumiset: - Hyvinvoinnin seuranta ja raportointi		
Voimavarat	50	50
Kehitettävää: - Järjestöavustukset		
Osallisuus	92	62
Kehitettävää: - Kokemusasiantuntijoiden hyödyntäminen, kuntalaisten osallistaminen päätöksentekoon		

KULTTUURI		2023	2021
Sitoutuminen		81	73
Onnistumiset:	- Kulttuurihyvinvointi on huomioitu kuntastrategiassa ja hyvinvointisuunnittelussa		
Johtaminen		48	67
Kehitettävää:	- Kaikkien ikä- ja väestöryhmien huomioiminen taloussuunnittelussa		
Seuranta ja tarveanalyysi		100	64
Onnistumiset:	- Systemaattinen seuranta ja raportointi		
Voimavarat		73	67
Kehitettävää:	- Kulttuuripalvelujen käytön lisääminen tukikeinojen avulla		
Osallisuus		42	49
Kehitettävää:	- Toimijoiden ja käyttäjien hyödyntäminen päätöksenteossa		
Muut ydintoiminnot		100	67
Onnistumiset:	- Kulttuuritoimintaa toteutetaan kohdennetusti ja suunnitelmallisesti eri väestöryhmille		

TYÖ- JA TOIMINTAKYKY

Hyvinvointisuunnitelmaan
kirjatut tavoitteet
painopisteelle ovat

- Työ- ja toimintakyky paranee
- Työn kuormittavuus tasapainottuu
- Työkyvyttömyyseläkkeelle siirrytään vähemmän
- Sairauspoissaolot vähenevät
- Työkykyisten määrä kasvaa

INDIKAATTORIETOA	2021	2022	2023	2024
Kokee koulu-uupumusta (% 4.-5.-luokkalaisista)	13		19,1	
Oppitunneilla on hyvä työrauha (% 1.-6.-luokkalaisista)			29	36
Kokee kouluinnostusta (% 8.-9.-luokkalaisista)	21,4		10	
Tuntee olonsa koulussa turvalliseksi (% 7.-9.-luokkalaisista)			62	69
Kiusattu koulussa useita kertoja viikossa (% ammattiopiskelijoista)			0,8	6,7
Luvattomia poissaoloja viikoittain (% ammatillisen oppilaitoksen 1.-2.-vuoden opiskelijoista)			9,6	
Kokee koulu-uupumusta (% lukion 1.-2.-vuoden opiskelijoista)	19,7		15,9	
Vaikeuksia oppimistaidoissa (% lukion 1.-2.-vuoden opiskelijoista)	38,7		52,3	
Nuorisotyöttömät, % 18-24-vuotiaasta työvoimasta	10,7	9,6	11,8	
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25-64 -vuotiaat, skaalattu HYTE-indikaattori	27	59	52	
Työttömien aktivointiaste, %	35	39,3	35,4	
Työttömät työnhakijat, % työvoimasta, joulukuu		6,6	8,4	

Oppilaita, joilla heikko fyysinen toimintakyky (% ikäluokasta)	2023	2022	2021	2020
5.-luokkalaiset	34,8	35,1	46,3	36,8
8.-luokkalaiset	50,3	48,2	48	49,6

Hyvinvointitavoitteiden toteutuminen vuonna 2023

- 👍 **Kaupungin henkilöstön työhyvinvointiohjelma päivitettiin** henkilöstöpalvelujen toimesta. Päivitys tehtiin aiempaan henkilöstökyselyyn pohjautuen.
- 👍 **Henkilöstön tyytyväisyyttä kartoitettu kyselyin** lähes jokaisen toimijan taholta. Tulokset olleet pääosin myönteisiä.
- 👍 **Työergonomiaan ja työturvallisuuteen panostettiin** esimerkiksi kirjastossa, kulttuuripalveluissa, kansalaisopistossa ja taidekoulussa sekä opetusyksiköissä. Työskentelytiloihin hankittiin esimerkiksi sähköpöytiä. Henkilöstöä myös koulutettiin työturvallisuuteen ja työelämätaitoihin liittyvissä asioissa.

- 👍 Työhyvinvointia edistettiin myös esimerkiksi **tiedonkulkuun ja yhteistyöhön** panostamalla.
- 👍 **Kaikukortti otettiin käyttöön** yhteistyössä hyvinvointialueen ja tuomiokirkkoseurakunnan kanssa. Lapuan kaupunki tarjoaa Kaikukortti-asiakkaille useita kulttuuri- ja liikuntapalveluja.
- 👍 **Elintapaohjaus on vakiintunut yhdeksi kaupungin hyvinvointipalveluista.** Hyvinvointialueen kanssa sovittiin yhteistyöstä elintapaohjausasiakkaiden palvelupolulla.
- 👍 **Varhaiskasvatuksen palveluverkkoa kehitettiin entisestään.** Kehitystyön tavoitteena on sujuvampi henkilöstöresurssien käyttö, mikä puolestaan lisää henkilöstön työhyvinvointia.
- 👍 **Varhaiskasvatuksessa** pystytty valtion erityisavustushankkeen myötä **lisäämään resursseja** mm. S2-kielen tukemiseen ja yksilöllisen tuen varmistamiseen.
- 👍 **Kansalaisopiston opettajille** toteutettu ensimmäistä kertaa **Erasmus+ -opettajaliikkuvuus.**
- 👍 **Kiinteistöjä peruskorjattu** edistämään työympäristöjen toimintavalmiuksia.

Toimialojen hyvinvointisuunnitelmia vuodelle 2024

- ♥️ **Vahvuutena välittäminen**-ajatus toteutuu kaikessa toiminnassa, niin työntekijöiden kuin asukkaidenkin kanssa.
- ♥️ **Hyvinvointisuunnitelman tavoitteita hyödynnetään jatkossakin** toiminnan ja talouden suunnittelussa.
- ♥️ **Henkilöstö- ja asiakastyytyväisyyskyselyjä sekä laadun arviointia toteutetaan systemaattisesti** ja niitä hyödynnetään aktiivisesti toiminnan suunnittelussa.
- ♥️ **Työhyvinvointia kehitetään** panostamalla esimerkiksi **ergonomisiin ratkaisuihin, henkilöstön kouluttamiseen, kehityskeskusteluihin** sekä **työnohjauspalvelujen kehittämiseen.**
- ♥️ Työhyvinvointia kehitetään myös **kiinteistöjen peruskorjausten** sekä **kone- ja laitekantaan panostamisen myötä.**
- ♥️ **Kaikukortin tarjontaa monipuolistetaan** laajentamalla palvelutarjontaa kaupungin ulkopuolisten toimijoiden piiriin. **Kaikukortin käyttö vakiintuu Lapualla.**
- ♥️ **Verkostoituminen ja yhteistyön tekeminen** jatkuu aktiivisena.
- ♥️ **Kestävän kehityksen toimenpiteillä** edistetään työ- ja toimintakykyä.

HYVINVOIVA ARKI

Hyvinvointisuunnitelmaan kirjatut tavoitteet painopisteelle ovat

- Terveelliset ravitsemustottumukset lisääntyvät
- Liikkuminen lisääntyy
- Alkoholin liikkakäyttö ikääntyneillä/työikäisillä vähenee
- Uni ja palautuminen paranee
- Suun terveyden edistäminen

INDIKAATTORITIE TOA	2021	2022	2023	2024
Kokeillut vähintään kerran tupakkaa tai sähkösavuketta (% 4.-5.-luokkalaisista)	3,1		8,8	
Ohjattu harrastus (% 1.-6.-luokkalaisista)			74,5	78,2
Ylipainoisia ikäluokasta (% 8.-9.-luokkalaisista)	20,7		23,7	
Kokee terveytensä keskinkertaiseksi tai huonoksi (% 8.-9.-luokkalaisista)	29,3		26,4	
Syö kouluruuan päivittäin (% 7.-9.-luokkalaisista)			77,6	67,2
Kokeillut alkoholia (% 7.-9.-luokkalaisista)			16,8	20,8
Omalla paikkakunnalla helppo hankkia huumeita (% 8.-9.-luokkalaisista)	38,5		49,6	
Ylipainoisia ikäluokasta (% ammatillisen oppilaitoksen 1.-2.-vuoden opiskelijoista)	30,6		26,4	
Ei harjaa hampaita kahdesti päivässä (% ammatillisen oppilaitoksen 1.-2.-vuoden opiskelijoista)	61,7		54,1	
Nuuskaa säännöllisesti (% ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoista)			14,9	24,4
Ylipainoisia ikäluokasta (% lukion 1.-2.-vuoden opiskelijoista)	21,2		25,5	
Ei syö päivittäin koululounasta (% lukion 1.-2.-vuoden opiskelijoista)	44,2		31,9	
Nukkuu riittävästi (% lukion opiskelijoista)			35,8	50,8
Käyttää säännöllisesti alkoholia (% lukion opiskelijoista)			23,1	12,5
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä, skaalattu HYTE-indikaattori	7	60	56	

Hyvinvointitavoitteiden toteutuminen vuonna 2023

- 👍 **Lasten ja nuorten hyvinvointikysely** toteutettiin jälleen paikallisesti. Kyselyllä kartoitettiin lasten ja nuorten hyvinvointiin liittyviä tekijöitä. Tuloksia hyödynnetään hyvinvointisuunnittelussa niin kaupungin tasolla kuin koulukohtaisestikin.
- 👍 **Liikuntapalvelujen palvelutarjontaa kohdennettiin** erityisesti ikäihmisten palveluihin sekä elintapaohjaukseen, jolla tavoitellaan erityisesti vähän tai ei ollenkaan liikkuvia.
- 👍 **Hyvinvointiteema** näkyi vahvasti mm. **kulttuuripalvelujen** innovatiivisissa tapahtumissa ja näyttelyissä. Hyvinvointi oli myös **kansalaisopiston** tarjonnassa merkittävässä roolissa.
- 👍 **Osa varhaiskasvatustyksiköistä oli mukana** Jyväskylän yliopiston **liikuntatutkimuksessa**.
- 👍 **Ruokapalveluissa panostettiin ravitsemusterveyden edistämiseen** esimerkiksi reseptiikkaa uudistamalla.

- 👍 Kaupungissa tehty runsaasti **asukkaiden arkea parantavia korjauksia ja ehostuksia. Kestävän kehityksen toimenpiteitä** noudatettu kaikessa toiminnassa.

Toimialojen hyvinvointisuunnitelmia vuodelle 2024

- ♥ Työntekijöille varmistetaan mahdollisuus osallistua **henkilöstön yhteisiin hyvinvointitapahtumiin**.
- ♥ **Hyvinvointikyselyitä hyödynnetään** kehittämistyössä laadukkaasti.
- ♥ Kaupungin erilaisten harrastusmahdollisuuksien piiriin löytää **uusia asiakasryhmiä**. Perustoiminta on laadukasta ja tavoitettavaa sekä **monipuolisesti hyvinvointia edistävää**.
- ♥ **Kouluruokailua edistetään ja ruokahävikkiä vähennetään** uuden hankkeen myötä. Ravitsemusterveyden edistämiseksi noudatetaan suosituksia.
- ♥ **Kävelyn ja pyöräilyn kehittämisohjelman** toimenpiteiden toteuttamista jatketaan.
- ♥ **Arjen välttämättömyydet**, kuten puhtaan veden jakelu ja liikenneverkosto, pidetään jatkuvasti toimintakunnossa.
- ♥ **Viheralueiden hoidossa ylläpidetään laadukasta tasoa**.
- ♥ **Hiilijalanjälki ja kestävä kehitys huomioidaan** kaikessa toiminnassa.

ELÄMÄNLAATU JA MIELEN HYVINVOINTI

Hyvinvointisuunnitelmaan
kirjatut tavoitteet
painopisteelle ovat

- Elämänlaatu paranee
- Mielen hyvinvointi lisääntyy
- Mielenterveyteen saa apua matalalla kynnyksellä
- Yksinäisyys vähenee
- Ammattilaisten mielenterveysosaaminen vahvistuu

INDIKAATTORITIEDOT	2021	2022	2023	2024
Luokassani on hyvä olla (% 1.-6.-luokkalaisista)			63	75
Mielialaongelmia edeltävän 2 viikon aikana (% 4.-5.-luokkalaisista)	22,4		28,5	
Kokenut henkistä väkivaltaa kerran tai toistuvasti (% 1.-6.-luokkalaisista)			11,2	16,5
Kokenut seksuaalista ahdistelua vuoden aikana (% 4.-5.-luokkalaisista)	6,3		11,9	
Koulussa luotettava aikuinen, jonka kanssa keskustella (% 8.-9.-luokkalaisista)	39,4		46,5	
Luokassani on hyvä olla (% 7.-9.-luokkalaisista)			46	63
Kokenut henkistä väkivaltaa vanhemman tai muun huoltajan taholta (% 8.-9.-luokkalaisista)	40,9		32,3	
Kokenut fyysistä väkivaltaa kerran tai toistuvasti (% 7.-9.-luokkalaisista)			7,4	12,6
Kiusattu koulussa viikoittain tai useammin (% ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoista)			0,8	6,7
Vähintään 2 viikkoa kestänyt masennusoireilu (% ammatillisen oppilaitoksen 1.-2.-vuoden opiskelijoista)	12,7		17,7	
Kokenut henkistä väkivaltaa kerran tai useammin (% ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoista)			8,9	20,5
Ei koe voivansa puhua ongelmista, huolista tai murheista omalle vanhemmalle (% ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoista)			5,4	12,8
Luokassani on hyvä olla (% lukion opiskelijoista)			57	84
Pitää opiskelusta (% lukion 1.-2.-vuoden opiskelijoista)	71		54,9	
Tuntee itsensä yksinäiseksi (% lukion 1.-2.-vuoden opiskelijoista)	17,4		10,4	
Kokenut seksuaalista ahdistelua kerran tai toistuvasti (% lukion opiskelijoista)			6,2	22,9
Ei koe voivansa puhua ongelmista, huolista tai murheista omalle vanhemmalle (% lukion opiskelijoista)			10,4	4,9

Hyvinvointitavoitteiden toteutuminen vuonna 2023

- 👍 **Uusia asiakasryhmiä tavoiteltiin lukuisilla maksuttomilla tapahtumilla ja hanketyön kautta** erityisesti kirjaston ja kulttuuripalvelujen toimesta.
- 👍 **Mielenterveysteema näkyi vahvasti** kansalaisopiston ja taidekoulun toiminnassa ja tarjonnassa.

- 👍 Varhaiskasvatuksessa ja opetustoimessa panostettiin **yhteistyöhön ja yhteisten toimintamallien luomiseen** hyvinvointialueen kanssa alkuvuoden hyvinvointialueuudistuksen jälkeen. Perhekeskusyhteistyö jatkunut muutoksesta huolimatta toimivana ja vahvana.

Toimialojen hyvinvointisuunnitelmia vuodelle 2024

- ♥️ **Vahvuutena välittäminen**-ajattelutapa nähdään kaiken perustoiminnan ytimessä. Kampanjaa jatketaan vahvasti ja näkyvästi. Välittämisen viestiä viedään aktiivisesti asukkaille, toimijoille ja yhteistyötahoille.
- ♥️ **Maksuttomia tapahtumia järjestetään jatkossakin.** Osallistumista tuetaan myös muilla keinoilla, kuten Kaikukortti-toiminnalla.
- ♥️ Laadukkaan perustoiminnan lisäksi panostetaan erityisesti **asiakaslähtöisyyteen, osallisuuteen, palveluiden saatavuuteen ja yhteistyöhön.**
- ♥️ **Yhteistyötä lisätään ja rakennetaan** hyvinvointialueen, kaupungin omien toimijoiden sekä kolmannen sektorin kanssa.

PALVELUIDEN SAATAVUUS JA YHDENVERTAISUUS

Hyvinvointisuunnitelmaan kirjatut tavoitteet painopisteelle ovat

- Palvelut ja toimenpiteet ovat saavutettavia ja yhdenvertaisia
- Ammatilliset ja asukkaat ovat tietoisia saatavilla olevista palveluista

INDIKAATTORITIEDOA	2021	2022	2023	2024
Taloudellinen tukeminen osallistumisen mahdollistamiseksi, kulttuurin TEAvisari-tiedonkeruu (0-100)	44		60	
Koulun pihalla on liian vähän harrastusmahdollisuuksia (% 1.-6.-luokkalaisista)			18	21
Oppilaitoksen fyysiset olot häiritsevät opiskelua (% 8.-9.-luokkalaisista)			32,6	
Koulun pihalla on liian vähän harrastusmahdollisuuksia (% 7.-9.-luokkalaisista)			35	39
Kaikukortti: jaetut kortit / kpl (toiminta alkanut 9/2023)			52	
Kaikukortti: käytetty Lapuan kaupungin palveluissa / krt (toiminta alkanut 9/2023)			15	
- Virkistysuimala Sateenkaari 10kpl uimalippu: 12 kpl - Lapuan kansalaisopisto, kurssimaksu: 2 kpl - Lapuan kaupunginkirjasto, kopiot: 1 kpl				

Hyvinvointitavoitteiden toteutuminen vuonna 2023

- 👍 **Useat toimijat kartoittivat asiakastyytyväisyyttä** esimerkiksi kyselyjen avulla, ja kehittivät toimintaansa näiden perusteella.
- 👍 **Markkinointia ja viestintää tehostettiin** ja viestinnän **saavutettavuuteen panostettiin** esimerkiksi uusimalla kaupungin verkkosivustoa.
- 👍 **Jalkautuviin ja maksuttomiin palveluihin panostettiin** erityisesti esimerkiksi kulttuuripalvelujen toimesta.
- 👍 Kansalaisopiston ja taidekoulun **tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman päivitystyö** aloitettiin yhdenvertaisuushankkeen myötä.
- 👍 **Yhteistyötä tehtiin** hyvinvointialueen kanssa myös **palvelujen saavutettavuuden parantamiseksi**. Esimerkiksi Kaikukortti-toiminta, elintapaohjauksen yhteistyösopimus sekä kulttuuripalvelujen yhdyspintasopimus ovat esimerkkejä hyvinvointialueyhteistyöstä.
- 👍 Varhaiskasvatuksessa panostettiin hankkeen avulla **nepsy-valmennukseen**.

Toimialojen hyvinvointisuunnitelmia vuodelle 2024

- ♥ **Yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa jatketaan** saavutettavien, laadukkaiden ja asiakaslähtöisten palvelujen turvaamiseksi ja kehittämiseksi. Yhteistyön kehittymistä seurataan systemaattisesti.
- ♥ **Palveluja kehitetään asiakaslähtöisemmiksi** esimerkiksi kyselyjen avulla. Paikallinen ja alueellinen yhteistyö sekä erilaiset hankkeet ovat myös tärkeitä työvälineitä.
- ♥ **Toiminnallisia tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmia** päivitetään/laaditaan aktiivisesti.
- ♥ Yhdenvertaisuuden edistämistyössä **huomioidaan osallistavat menetelmät**.
- ♥ **Vakiintunutta toimintaa** (esimerkiksi avoimet, maksuttomat tapahtumat) **jatketaan ja uusia, hyväksihavaittuja toimintoja** (esimerkiksi Kaikukortti-toiminta) **vakiinnutetaan pysyvään käyttöön**.
- ♥ **Viestinnässä huomioidaan saavutettavuus** yhä enemmän. Apuna saavutettavuuden kehittämisessä hyödynnetään esimerkiksi saavutettavuusindikaattoreita. **Tehokas viestintä auttaa palveluista tiedottamisessa** ja uusien kohderyhmien tavoittamisessa.
- ♥ Kiinteistöjen ja alueiden, kuten ulkoliikuntapaikat, **ylläpidon lisäksi kehitetään niiden käytettävyyttä**.
- ♥ Palvelujen suunnittelussa hyödynnetään osallistavia menetelmiä. Päätöksenteko ja tiedottaminen on avointa nopeaa.

SÄHKÖISET PALVELUT

Hyvinvointisuunnitelmaan
kirjatut tavoitteet
painopisteelle ovat

- Sähköisiä palveluita hyödynnetään enemmän
- Ohjautuminen sähköisiin palveluihin on sujuvaa

INDIKAATTORITIEDOJA	2021	2022	2023	2024
Verkkosivuilla tarkasteltavissa				
- Laaja hyvinvointikertomus				
- Kuvaus kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista ja -keinoista kuntajohdon TEAviisari-tiedonkeruu (0-100)	50		100	

Hyvinvointitavoitteiden toteutuminen vuonna 2023

- 👍 **Sähköisiä palveluja ja sähköistä asiointia lisättiin** monessa toiminnassa. Kokemukset olivat pääosin positiivisia. Esimerkiksi musiikkiopistossa sähköiset palvelut lisäsivät osallisuutta ja helpottivat tiedonkulkua.
- 👍 Kaupungin hallinnossa **siirryttiin lähes täysin** sähköisiin toimintoihin.
- 👍 Kirjaston **sähköisten palvelujen käyttö lisääntyi merkittävästi** käytön ohjaukseen panostamisen myötä.
- 👍 Kansalaisopistolla oli **useita digitaitoihin ja niiden opetukseen keskittyviä opintojaksoja**. Osallistumismäärät jäivät kuitenkin pieniksi.
- 👍 Varhaiskasvatuksessa myös perhepäivähoitajat siirtyivät käyttämään sähköisiä järjestelmiä, mikä **tasavertaisesti yksiköiden toimintoja ja työskentelyä**.

Toimialojen hyvinvointisuunnitelmia vuodelle 2024

- ♥️ **Valtakunnallinen palvelutietovaranto (PTV) otetaan aktiiviseen käyttöön**. Käytöllä parannetaan asiakkaiden ja ammattilaisten palveluohjausta ja -neuvontaa sekä tietoutta kaupungin eri palveluista.
- ♥️ Tarpeelliseksi havaittua **henkilökohtaista digineuvontaa ja sähköisten palvelujen ohjausta jatketaan** kirjastopalveluissa. Digitaitoon liittyvää opetusta tarjotaan jatkossakin myös kansalaisopiston toimesta.
- ♥️ Sähköisiä palveluita **hyödynnetään ja otetaan käyttöön jatkossakin rohkeasti ja kehitysmuotoisesti**. Sähköisillä palveluilla voidaan sujuvoittaa prosesseja ja tiedonkulkua sekä säästää materiaalikuluissa.

OSALLISUUS

Hyvinvointisuunnitelmaan
kirjatut tavoitteet
painopisteelle ovat

- Asukkailla on mahdollisuus aktiiviseen osallistumiseen

INDIKAATTORITIEDOJA	2021	2022	2023	2024
Avustukset yhteisöille, kuntajohdon TEAviisari-tiedonkeruu (€/asukas)	28		27	
Kuntalaiset osallistuvat hankintojen valmisteluun, seurantaan tai arviointiin, kuntajohdon TEAviisari-tiedonkeruu (0-100)	100		0	
Mahdollisuus osallistua kunnan talouden suunnitteluun (esim. osallistuva budjetointi), kuntajohdon TEAviisari-tiedonkeruu (0-100)	0		100	
Kulttuurin kehittämiseen liittyviä asiakasraateja tai -foorumeja vuosina 2011-2022, kulttuurin TEAviisaritiedonkeruu (0-100)	100		0	
Ei pysty vaikuttamaan koulun asioihin (% 7.-9.-luokkalaisista)			22	15
Koulussa hyvät vaikutusmahdollisuudet (% lukion opiskelijoista)			30	55

Hyvinvointitavoitteiden toteutuminen vuonna 2023

- 👍 Nuorisopalveluissa osallisuuden edistäminen on **osa perustoimintaa. Osallisuustyötä edistettiin** mm. yhteistyön avulla ja seurattiin kyselyjen avulla.
- 👍 Kirjastoon perustettiin **säännöllisesti kokoontuva asiakasraati**. Kirjastoautohankkeen puitteissa järjestettiin myös avoin keskustelutilaisuus.
- 👍 Kulttuuripalveluihin palkattiin kaksi kesätaiteilijaa, jotka työskentelivät **osallistavan taiteen** parissa kesän.
- 👍 Myös musiikkiopiston toiminnassa **panostettiin osallistaviin menetelmiin** ja toiminnan kehittämiseen esimerkiksi asiakaskyselyjen avulla. **Oppilaiden vaikuttamismahdollisuuksia** opintojensa suunnitteluun **lisättiin**.
- 👍 Kulttuuritoimijoiden **yhteistyönä järjestettiin** kulttuurihyvinvointisuunnitteluun liittyvät **keskusteluillat**, jonne kutsuttiin osallistujia esimerkiksi järjestöistä, kaupungin neuvostoista ja asiakasryhmistä.
- 👍 Perusopetuksen TEAviisari-tiedonkeruuseen vastaaminen toteutettiin rehtorien työpajassa. Tämä työtapana tarjosi mahdollisuuden **aktiiviseen keskusteluun ja yhteistyöhön**.
- 👍 **Kaupungin asiakaspalvelua tehostettiin ja saavutettavuutta lisättiin** Vanhan Paukun neuvontapisteen perustamisen myötä.
- 👍 Ruoka- ja puhtauspalveluissa **hyödynnetty aktiivisesti asiakastyytyväisyyskyselyjä** tuotannon suunnittelun perustana.
- 👍 **Asiakastyytyväisyyskyselyjen tulosten avulla** kehitetty myös ulkoliikuntapaikkoja.

Toimialojen hyvinvointisuunnitelmia vuodelle 2024

- ♥ **Vahvuutena välittäminen-kampanjaan osallistetaan aktiivisesti** eri yhteisöjä, yrityksiä ja asukkaita.
- ♥ **Osallistuvan budjetin kampanjat saaneet hyvää palautetta**, ja niitä toteutetaan jatkossakin. Työtapaa pyritään jatkossa hyödyntämään päätöksenteossa laajemminkin.
- ♥ **Kyselyjä, asiakasfoorumeja ja muita palautekanavia hyödynnetään toiminnan kehittämisessä** niin yksittäisten toimintojen kuin laajempienkin strategioiden suunnittelussa **jokaisella toimialalla**. Saavutettavuuteen ja tavoitettavuuteen panostetaan myös tiedonkeruussa.
- ♥ **Aktiivisen osallistumisen mahdollisuus tarjotaan myös taloudellisesti haastavassa asemassa oleville** lisäämällä esimerkiksi Kaikukortin ja muiden tukimuotojen (liikuntakortit, stipendit, kurssimaksuavustukset) saatavuutta ja tarjontaa.
- ♥ Lasten ja nuorten hyvinvointikyselyn lisäksi toteutetaan **kysely huoltajille**. Kysely toteutetaan myös varhaiskasvatuksessa.
- ♥ Kaupungin palveluissa panostetaan saavutettaviin palveluihin esimerkiksi sähköisiä palveluja lisäämällä.

Liite 1:

EHKÄISEVÄN PÄIHDETYÖN SUUNNITELMA 2023-2025

Ehkäisevän päihdetyön toimintaohjelma (Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisu 2015:19) tukee 1.12.2015 voimaan tulleen ehkäisevän päihdetyön (EPT) järjestämistä koskevan lain (523/2015) toimeenpanoa. Lain ja toimintaohjelman tavoitteina on edistää terveyden ja hyvinvoinnin tasa-arvoa, varmistaa ehkäisevän päihdetyön edellytykset koko maassa sekä tukea erityisesti kuntien ja alueiden työn kehittämistä ja tehostamista. Ehkäisevä päihdetyö on osa kunnan lakisääteistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä, ja ehkäisevän päihdetyön suunnitelman laatiminen on kunnan lakisääteinen velvollisuus. Suunnitelma laaditaan valtuustokausittain. Tähän hyvinvointisuunnitelmaan sisällytettiin päivitetty ehkäisevän päihdetyön suunnitelma kuluvan valtuustokauden loppuun saakka, sillä aiemmin laadittu suunnitelma painottui perusterveydenhuollon palveluihin ja suunnitelma oli siksi tarpeen päivittää.

Ehkäisevän päihdetyön toimintaohjelmaan on valittu kuusi painopistettä, jotka ohjaavat kunnan ehkäisevää päihdetyötä kattavaan, vaikuttavaan ja kustannustehokkaaseen suuntaan. Nämä painopisteitä käytetään myös Lapuan kaupungin ehkäisevän päihdetyön suunnitelman 2023-2025 painopisteinä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho
Painopiste:			
Ehkäisevän päihdetyön valtakunnalliset, alueelliset ja paikalliset rakenteet ovat kunnossa			
Paikalliset rakenteet ovat kunnossa	-Määritellään EPT-työn paikalliset strategiset rakenteet ja päivitetään tai vakiinnutetaan toiminta.	TEAvisari-mittarit Toteutunut: K/E -Toteutumisen seuranta laajan hyvinvointikertomuksen laadinnan yhteydessä	Hyvinvointilautakunta
Yhteistyötä tehdään alueellisesti ja hyvinvointialueen kanssa	Alueellinen EPT-verkostotoiminta Yhteistyö sosiaali- ja terveystieteiden kanssa	- -	- -
Yhteistyötä tehdään muiden paikallisten toimijoiden kanssa	Yhteistyön jatkuminen järjestöjen, yritysten, asukkaiden ym kanssa. PAKKA-toimintamallin aloittaminen?	- -	- -
Painopiste:			
Haitoista viestitään tutkittuun tietoon perustuen yksilöiden valintojen ja sosiaali- ja terveystieteiden tueksi			
Tietoisuus päihteiden ja rahapelaamisen haitoista ja ehkäisemisen keinoista lisääntyy 1) väestön 2) päättäjien 3) työntekijöiden keskuudessa.	-Viestintää tehostetaan yhteistyössä ja yhteisymmärryksessä kaupungin toimijoiden ja alueellisten toimijoiden kanssa -Valtakunnalliset teemat huomioidaan -Kaupungin verkkosivuilla ylläpidetään tietoa EPT-asioista -EPT huomioidaan päätöksenteossa, raporteissa, ohjelmissa ja suunnitelmissa -Yhteyshenkilö tiedottaa uutisista, tapahtumista, koulutuksista	Kartoitus kyselyn avulla (päihdetilannekysely/ hyvinvointikysely) Toteutunut: K/E -Toteutumisen seuranta laajan hyvinvointikertomuksen laadinnan yhteydessä	Hyvinvointikoordinaattori, kaupungin HYTE-tiimi ja hyvinvointilautakunta
Painopiste:			
Riskikäyttö ja haitat tunnistetaan ja tukea tarjotaan varhaisessa vaiheessa			
Tarjotaan varhaisen avun ja matalan kynnyksen tukitoimia	Ohjaamon ja etsivän nuorisotyön toiminnan tukeminen, järjestöyhteistyön lisääminen, tehokas viestintä	Ohjaamon ja etsivän nuorisotyön asiakaskontaktit, Ohjaamon palveluvalikoima	Hyvinvointilautakunta

Seurataan päihdetilannetta	Päihdetilannekysely, koulun hyvinvointikysely	Päihdetilanteen muutos vrt. aiemmat vuodet	Hyvinvointi-koordinaattori, kaupungin HYTE-tiimi ja hyvinvointilautakunta
Painopiste: Paikallista alkoholi-, tupakka- ja rahapolitiikkaa toteutetaan suunnitellusti ja laajassa yhteistyössä			
PAKKA-toimintamallin käyttöönotosta päättäminen ja käyttöönoton valmistelu	Vertaiskokemusten kartoitus, ulkopuolisen rahoituksen hakeminen, toimintamallin esittely toimijoille ja päättäjille, PAKKA-verkoston kartoitus ja toimintamallin esittely	Toteutunut: K/E -Toteutumisen seuranta laajan hyvinvointikertomuksen laadinnan yhteydessä	Hyvinvointi-koordinaattori, kaupungin HYTE-tiimi ja hyvinvointilautakunta
Painopiste: Haittojen ehkäisyyn panostetaan lähiyhteisöissä			
Tuodaan EPT-työ näkyväksi kaikessa toiminnassa	-Lisätään koulutuksia ja yleisötilaisuuksia EPT-teemoista -Varmistetaan päihdeohjelmien ja EPT-suunnitelmien ajantasaisuus -Yhteistyön lisääminen järjestöt, seurat, muut toimijat -Hyvien käytäntöjen mallinnus (esim. Aijjoos-toiminta)	Toteutunut: K/E -Toteutumisen seuranta laajan hyvinvointikertomuksen laadinnan yhteydessä	Hyvinvointi-koordinaattori, kaupungin HYTE-tiimi ja hyvinvointilautakunta
Painopiste: Ammattilaisilla on riittävästi ehkäisevän päihdetyön osaamista			
Lisätään tietoisuutta, viestintää ja koulutuksia	-Hankitaan mahdollisuuksien mukaan ulkopuolisia kouluttajia (esim. EHYT ry) -Tarjotaan koulutusta laajasti	Toteutunut: K/E -Toteutumisen seuranta laajan hyvinvointikertomuksen laadinnan yhteydessä	Hyvinvointi-koordinaattori, kaupungin HYTE-tiimi ja hyvinvointilautakunta

Suunnitelman laatijat

Tämän raportin on laatinut Lapuan kaupungin hyvinvointikoordinaattori Riina Turja.

Raportin laadintaan ovat lisäksi osallistuneet ainakin seuraavat henkilöt:

Satu Kankare, kaupunginjohtaja
Mika Kamunen, sivistys- ja hyvinvointijohtaja
Katja Korkiamäki, varhaiskasvatuspäällikkö
Juho Norrena, opetuspäällikkö
Niko Savinainen, liikunta- ja nuorisotoimen päällikkö
Ilpo Rantala, turvallisuuskoordinaattori
Anu Kortesoja, erityisryhmien liikunnanohjaaja
Heli Hyvärinen-Näykki, hyvinvointiohjaaja
Päivi Pippola, kirjastotoimenpäällikkö
Mari Takamaa, kansalaisopiston rehtori
Heli Talvitie, kulttuuripäällikkö
Ritva Pulkkinen, intendentti
Riina Holkkola, vs. musiikkiopiston rehtori
Päivi Luhtala-Sipilä, henkilöstöpäällikkö
Minna Kangasluoma, hallintopäällikkö
Anne Marjamäki, talouspäällikkö
Mirva Korpi, tekninen johtaja
Leena Luomanen, ruoka- ja puhtauspalvelujen palvelupäällikkö
Susanna Halla-Aho, siivouspäällikkö
Tuija Hahtokari, ruokapalvelupäällikkö
Ulpu Viimaluoto, vs. kunnallistekniikan päällikkö
Timo Korpela, kiinteistöpäällikkö
Markku Turja, kaupungingeodeetti

Hyvinvointiraportti 2023 on käsitelty toimielimissä:

Hyvinvointilautakunta:

Kaupunginhallitus:

Kaupunginvaltuusto: